

En dynamisk duo i Odense Kommune

Af Jenny Havn, teamleder for forebyggende hjemmebesøg, Odense Kommune, tlf. 6613 1372

To-sprogede medarbejdere afvikler forebyggende hjemmebesøg til borgere med anden etnisk baggrund og driver samtidig et multietnisk værested i Vollsmose.

Odense Kommune har iværksat en særlig indsats rettet mod den voksende gruppe af etniske ældre borgere. Indsatsen udføres af tosprogede medarbejdere til såvel forebyggende hjemmebesøg som drift af et værested til ældre med anden etnisk baggrund.

Siden 2005 har tosprogede ældrekonsulenter i Odense Kommune foretaget forebyggende hjemmebesøg til de store sproggrupper, der er bosiddende i byen. Det drejer sig især om ældre fra Iran, Somalia, Tyrkiet, Vietnam, Bosnien og arabisktalende lande. De samme ældrekonsulenter er ansat i det multietniske værested Mimers Brønd i Vollsmose. Det har betydet, at de har et sted at henvise ensomme ældre til.

De forebyggende hjemmebesøg tilbydes ældre borgere med anden etnisk baggrund, der er fyldt 65 år – altså 10 år tidligere end danske ældre tilbydes besøg. Baggrunden herfor er, at etniske ældre ældes 10 år tidligere end danske ældre. En rutineret dansk ældrekonsulent fungerer som konsulent for de tosprogede ældrekonsulenter. Konsulentens opgave spænder fra faglig sparring / coach til praktisk vejledning med det elektroniske styresystem og muligheder for støtte i Odense Kommune, f.eks. samarbejde med kommunens visitatorer.

Når de tosprogede ældrekonsulenter møder ensomme ældre borgere kan de henvise til det multi-

etniske værested Mimers Brønd. Her kan den ældre møde ældrekonsulenten og andre ældre, der stammer fra samme land som dem selv. Her tilbydes aktiviteter som stavgang, motion, madlavning, håndarbejde, café med kaffe og spil samt temamøder med emner om sundhedsfremme som f.eks. diabetes, knogleskørhed mv. Her kan ældre møde andre ældre i samme situation og hente råd og vejledning i dagligdagen med alt fra et brev fra banken til bekymringer om et barnebarn.

De tosprogede medarbejdere har været nøglen til kontakt og dialog mellem disse ældre borgere og Odense Kommune, og kombinationen mellem tosprogede ældrekonsulenter og Mimers Brønd har vist sig at være en stor succes. Etniske ældre vælger i højere grad at modtage de forebyggende hjemmebesøg sammenlignet med tidligere. Samtidig er brugen af Mimers Brønd voksende, og værestedet udgør i dag et fast samlingspunkt for etniske ældre borgere. Brugen af etniske ældrekonsulenter har betydet, at samarbejdet mellem kommunen og etniske ældre er forbedret, og konsulenterne har en stor betydning for denne udvikling, da de har opbygget et kendskab til den ældres samlede situation fysisk, psykisk og socialt.

Baggrunden for at ansætte tosprogede ældrekonsulenter til forebyggende hjemmebesøg hos ældre borgere med anden etnisk baggrund end dansk er, at disse ældre ikke taler dansk.

Det overordnede formål med indsatsen er:

- At skabe dialog med gruppen af ældre borgere med anden etnisk baggrund
- At lære de ældre og deres behov at kende
- At give dem information om kommunens til-

bud samt vejledning i sundhedsfremme og forebyggelse.

Det konkrete formål med værestedet Mimers Brønd er:

- At være et åbent tilbud for alle ældre i Vollsmose
- At give mulighed for social kontakt med personale og brugere, som de ældre kan tale med og forstå
- At rådgive og vejlede vedrørende kontakt med social- og sundhedsvæsenet samt offentlige instanser generelt
- At formidle dansk kultur og sprog
- At tilbyde sundhedsfremme og forebyggelse af livsstilssygdomme

Målgruppe :

Målgruppen for de forebyggende hjemmebesøg er etniske ældre borgere fra 65 år. Indsatsen er målrettet etniske ældre fra Iran, Somalia, Tyrkiet, Vietnam, Bosnien og arabisktalende lande.

Foto: "Tjørn" © Nick Landbo & www.foto-arkiv.dk

Målgruppen er den generation af ældre i Danmark med anden etnisk baggrund, som har meget ringe eller slet ingen dansk kundskaber og har svært ved at sætte sig ind i og følge med i det danske samfund. De har svært ved at lære sproget, da mange i målgruppen lider desuden af posttraumatisk stresslidelse (PTSD) som følge af krigstraumer. Symptomer på PTSD er bl.a. koncentrationsbesvær og hukommelsesproblemer, hvilket forstyrrer indlæringen af nye sprog og nye kulturelle omgivelser. Deres økonomiske situation er ofte meget dårlig, og mange er helt afhængige af økonomisk støtte fra deres børn.

Fremgangsmåde og aktiviteter

Odense Kommunes tilbud om forebyggende hjemmebesøg til etniske ældre borgere over 65 år følger den samme model, der tilbydes alle ældre over 75 år: Forud for besøget sendes et brev, hvor den ældre har mulighed for at acceptere eller afvise tilbud om et hjemmebesøg. Desuden kan den ældre kontakte ældrekonsulenten dagligt kl. 8-9.

Det forebyggende hjemmebesøg er blandt andet:

- At tale med den ældre om, hvad man kan gøre for at holde sig i gang fysisk, mentalt og socialt og bevare en god livskvalitet. At blive ældre er ikke nødvendigvis ensbetydende med at blive svagere. Med alderen kan der dog støde sygdomme eller andre ting til, som kan have forskellige konsekvenser for den enkelte. På det forebyggende hjemmebesøg taler den ældre og ældrekonsulenten om, hvad den ældre kan gøre, hvis dette på et tidspunkt skulle ske.

- At skabe tryghed og trivsel og formidle viden om sundhed. Ældrekonsulenten kan vurdere og opfange problemer og vejlede i at få dem løst. Ligeledes informerer ældrekonsulenten om aktiviteter og andre tilbud i Odense Kommune. Ved behov kan ældrekonsulenten etablere kontakt til en demenskoordinator.
- At have en fortrolig samtale – ældrekonsulenten har tavshedspligt.

Resultaterne af arbejdet med de tosprogede medarbejdere er beskrevet i en del projekter bl.a. evalueringsrapport projekt Mimers Brønd og rapport om forebyggende hjemmebesøg – rapporterne kan findes ved at søge på Odense Kommunes hjemmeside www.odense.dk

Effekten af indsatsen

85 % af målgruppen har valgt at modtage besøgene, hvilket er markant flere end i den tilsvarende målgruppe for danske ældre i Odense. Det kan tolkes som udtryk for, at de etniske ældre har et stort behov for ældrekonsulenternes vejledning, hvorimod et større antal danske ældre kan søge deres viden selv eller måske klare sig med et telefonopkald til deres faste ældrekonsulent. Set i lyset af at mange etniske ældre er bekymrede for at kontakte kommunen, kan den store grad af accept ses som en tillidserklæring til de tosprogede ældrekonsulenter.

Stadig flere etniske ældre borgere kommer i Mimers Brønd. Mange kommer op til flere gange dagligt og bruger stedet som et fast samlingssted. Det skyldes bl.a., at der ikke er krav om tilmelding, og personalet har viden om og er i stand til at tackle følger af PTSD.

De tosprogede ældrekonsulenter er i mange situationer brobyggere, når de ældre skal gøre brug af Odense Kommunes øvrige tilbud, som f.eks. træning eller personlig pleje. Ældrekonsulenten kender den enkelte ældres kulturelle baggrund og familieforhold og kan oversætte sproget. Samtidig kender den tosprogede ældrekonsulent den ældres samlede situation fysisk, psykisk og socialt.

Det er tillige lykkedes at skabe en frivillig idrætsforening for både yngre og ældre "Healthy People" med 50 medlemmer i Vollsmose. Foreningen har til huse i Mimers Brønd efter lukketid og har et tæt samarbejde med Mimers Brønd.

Faktaark om demens—også på tyrkisk

På hjemmesiden for Nationalt Videncenter for Demens er der faktaark tilgængelige for patienter og pårørende. Faktaarkene omhandler forskellige typer af demens. Der findes også et faktaark på tyrkisk, som generelt omhandler demens.

Finde dem på NVD's hjemmeside:
www.videnscenterfordemens.dk, Til patienter og pårørende